

Vantaan vanhusneuvoston lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vanhusasiavaltuutetusta

Voidaanko esityksellä näkemyksenne mukaan parantaa ikääntyneiden asemaa ja edistää ikääntyneiden oikeuksia?

Vantaan vanhusneuvosto pitää tärkeänä ja perusteltuna vanhusasiavaltuutetun perustamista. Vanhusasiavaltuutetun viran perustamista puoltaa tulevaisuuden yhteiskunnalliset haasteet ja väestön ikääntyminen seuraavien vuosikymmenien aikana. Vantaan vanhusneuvoston mielestä on kannatettava ajatus, että vanhusasiavaltuutetun toimisto tulee yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston yhteyteen, koska tämän avulla on mahdollista saada synergiaetuja. Ikäihmisten asemaa ja oikeuksia koskevat asiat ovat sidoksissa myös yhdenvertaisuuskysymyksiin.

Onko teillä huomioita koskien valtuutetulle säädettäviä tehtäviä?

Vantaan vanhusneuvosto korostaa lausunnossaan, että vanhusasiavaltuutetulla pitää olla selkeä ja riittävä tehtävän kuva viran hoitamiseen. Vantaan vanhusneuvoston mielestä vanhusasiavaltuutetulla pitää olla tiedonsaantioikeus julkisten viranomaisten ja yksityisten toimijoiden salassa pidettäviin tietoihin, jotta vanhusasiavaltuutettu pystyy nostamaan huomioita ikäihmisiä koskevista kysymyksistä julkiseen keskusteluun ja poliittiseen päätöksentekoon. Tiedonsaantioikeuden lisäksi Vantaan vanhusneuvoston mielestä vanhusasiavaltuutetulla tulisi olla myös tiedonannon velvollisuus ja antaa tarpeen vaatiessa kunnalle, muulle julkishallinnolle tai yksityiselle toimijalle nootti toiminnastaan, mikäli edellä mainittujen toimijoiden toiminnassa on nähtävästi selkeitä puutteita ikäihmisten oikeuksissa tai asemassa. Vanhusasiavaltuutetulle säädettävien tehtävien tarkentaminen edellä mainittuihin asioihin on myös tärkeää, että vanhusasiavaltuutettu saa vuosikertomukseen sekä neljän vuoden välein tehtävään laajempaan raporttiin huomioitua selkeästi käytännön arjessa esille nousevia ongelmia, haasteita ja puutteita ikäihmisten aseman ja oikeuksien näkökulmasta.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Vantaan vanhusneuvosto haluaa nostaa esille lausunnossaan, että vanhusasiavaltuutetulla on riittävät resurssit tehtävänsä hoitoon. Riittävillä resursseilla tässä yhteydessä tarkoitetaan esimerkiksi viestinnällisen osaamisen takaaminen vanhusasiavaltuutetun toimistossa. Vanhusasiavaltuutetun viran perustaminen on Vantaan vanhusneuvoston mielestä tärkeää edustuksellisen demokratian takaamiseksi myös yhteiskunnassa heikoimmassa asemassa oleville ihmisille.